

Obsah

<i>Poděkování</i>	II
<i>Předmluva</i>	13
<i>Úvod</i>	15
Stručné dějiny runologického bádání	19
Údaje o runách ve starší neseverské literatuře	21
Tacitus a germánské losování	21
Výzva příteli, jenž zanedbává korespondenci	22
Využití run na severu	22
Shrnutí údajů ze starší neseverské literatury	23
Údaje o runách ve starší severské literatuře	24
Edda	24
Výroky Vysokého	25
Sága o Sigurdu Drakobijci	26
Píseň o Sigrdrífě	27
Sága o Egilovi, synu Skallagrímově	28
Egil a otrávený nápoj	28
Egil a potupná tyč	29
Egil a nemocná panna	29
Žalostná báseň o utopeném synu	30
Saxo Grammaticus	30
Saxovy prameny pro Gesta Danorum	30
Amlet a runový dopis	31
Údaje z norského zákoníku	31
Shrnutí údajů ze starší severské literatury	32

Praseverské runy	33
Vzhled a zvuková hodnota run	34
Shrnutí vzhledu a částí praseverských run	41
Předlohy run	42
Futharkové nápisy	42
Jména run	46
Komentář k runovým jménům	47
Wulfilova jména gótských písmen	48
Pozdní praseverské runy	48
Proměna jazyka	50
Proměna run	50
Praseverské runové nápisy	53
Zlatý roh z Gallehusu	53
ErilaR	56
Násada na oštěp z Kragehulu	57
Amulet z Lindholmenu	58
Kámen z Järsbergu	59
Shrnutí nápisů se slovem erilaR	61
Pozdní praseverské runové nápisy	62
Kámen z Istaby	62
Kámen z Høje Tåstrupu	64
Runy vikinské doby	66
Runy s dlouhými větvemi	67
Runy s krátkými větvemi	71
Runy bez hlavní větve	75
Jména a význam run vikinské epochy	77
Zvuková hodnota vikinských run	79
Runy s nabodeníčkem	81
Obrácené runy	82
Runy postavené na hlavu	82
Obrácené runy postavené na hlavu	83
Runy se společnou větví	83
Spojené runy	84
Tajné runy a runové šifry	84
Tři rody futharku	84
Grafická podoba tajných run	85
Luštění tajných run a runových šifer	88

Runová nauka	89
Pravopis	89
Jazykové změny, které ovlivnily pravopis runových mistrů	92
Zvuková hodnota vikinských run	93
Zvuková hodnota run s nabodeníčkem	109
 Runové nápisy vikinské doby	III
Kámen 1 z Hállestadu ve Skáne	III
Runologický komentář	113
Datace runového kamene	113
Komentář k obsahu runového textu	113
Kámen ze Sjörupu ve Skáne	114
Runologický komentář	116
Datace runového kamene	116
Komentář k obsahu runového textu	116
Historické pozadí	117
Kámen 1 z Haithabu, nynější Šlesvicko-Holštýnsko, Německo	117
Runologický komentář	119
Datace runového kamene	119
Komentář k obsahu runového textu	119
Kámen 3 z Haithabu, nynější Šlesvicko-Holštýnsko, Německo	120
Runologický komentář	121
Datace runového kamene	121
Komentář k obsahu runového textu	121
Historické pozadí	121
Kámen z Yttergärde v kraji Uppland	122
Runologický komentář	124
Datace runového kamene	124
Komentář k obsahu runového textu	124
Historické pozadí	125
Kámen z Kálsty v kraji Uppland	125
Runologický komentář	127
Datace runového kamene	127
Komentář k obsahu runového textu	127
Historické pozadí	127
Kámen z Gripsholmu v kraji Södermanland	128
Runologický komentář	130
Datace runového kamene	130
Komentář k obsahu runového textu	130

Historické pozadí	131
Bludný balvan u Edu v kraji Uppland	131
Runologický komentář	134
Datace runového nápisu	134
Komentář k obsahu runového textu	134
Historické pozadí	134
Středověké runy	136
Středověká runová abeceda	137
Zvláštní podoby středověkých run	139
Runy a latinka	140
Středověké runové nápisy	142
Kámen z Norry Åsumu v kraji Skåne	142
Runologický komentář	144
Datace runového nápisu	144
Komentář k runovému textu	144
Historické pozadí	144
Codex Runicus, str. 64 a 65	145
Runologický komentář	145
Datace runového dokumentu	148
Komentář k obsahu runového textu	148
Codex Runicus, str. 100	148
Runologický komentář	148
Datace runového dokumentu	150
Komentář k obsahu runového textu	150
Historické pozadí	150
Náhrobní deska v kostele v Lye, Gotland	152
Runologický komentář	152
Datace runového kamene	153
Komentář k obsahu runového textu	153
Historické pozadí	153
Nápis na sloupu v kostele Runsten, Öland	154
Runologický komentář	154
Datace runového nápisu	154
Komentář k obsahu runového textu	155
Historické pozadí	155

Runové kalendáře a runové hůlky	156
Vzhled a části runových kalendářů a runových hůlek	157
Popis runové hůlky z 16. století	160
 Runová zaříkávadla	161
Uchování runových zaříkávadel	161
Vzhled a význam runových zaříkávadel	162
Zaříkávadla pro zápas glíma	164
Zápas glíma	165
Tórův zápas u útgardského Lokoho	167
 Anglofríské runy	169
Zvukové hodnoty anglofríských run, jejich jména a význam	170
 Dějiny runologického bádání od poloviny 16. století do konce 20. století	173
Johannes a Olaus Magnusové	173
Laurentius a Olavus Petriové	175
Studium run v Dánsku	176
Johannes Bureus	178
Runový obraz	180
Bureus nesmí vycestovat	182
Runa ABC-boken	183
Vznešené runy	184
Bureovy runologické zásluhy	185
Ole Worm	186
Spor s rosikruciány	187
Studium run začíná	187
Sbírka runových nápisů objednána	188
Pomoc z Islandu	189
Wormova první kniha o runách	189
Čarodějnicky procesy na Islandu	191
Wormův a Bureův urputný souboj	191
Dánské veledílo	192
Islandská kritika	193
Rod Celsiů a luštění run bez hlavní větve	194
Magnus Celsius	194
Syn pokračuje v otcových stopách	195
Johan Hadorph a sen o švédském runovém díle	196

Celé obyvatelstvo se podílí na výzkumu run	197
Johan Peringer	198
Johan Peringer získává za své runologické zásluhy šlechtický titul	199
Peringskiöld a Rudbeck	199
Johan Göransson	200
Bautil	203
Nils Brocman upravuje stáří runových kamenů	203
Historici ztrácejí zájem o runy	204
Obnovený zájem o runy	205
Johan G. Liljegren	206
Liljegrenova Run-Lära	206
Finn Magnusen a Runamo	208
Sophus Bugge	209
Ludvig F. A. Wimmer	210
Magnus Petersen – přední kreslič run	210
Volba mezi kresbami a fotografiemi	211
Sigurd Agrell a teorie utharku	211
Nejsenzačnější runologický objev 20. století	214
Moderní runové bádání a jeho budoucnost	215
 Nacistické zneužití run	216
Význam run podle nacistů	217
Jak nacisté používali runy	218
 Moderní užívání run	221
Moderní runová magie a hnutí New Age	221
Kmotři a rytci run	222
 <i>Výbraná literatura</i>	223
<i>Rejstřík runologů a středověkých historiků</i>	229
<i>Seznam runových nápisů</i>	231
<i>Věcný rejstřík</i>	233
<i>Slovniček</i>	237